

11.11.2013

Kj/24

§ 1188

V 27.11.2013, Stj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite psykiatristen poliklinikoiden toiminnan tehostamisesta

HEL 2013-006984 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan psykiatristen poliklinikoiden toiminnan tehostamista siten, että saatavilla olisi psykoterapiaa, kognitiivista psykoterapiaa ja muita tärkeitä psykoterapian hoitomuotoja.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että potilaan hoito psykiatrian poliklinikalla perustuu moniammatillisen tiimin ja potilaan yhdessä tekemään hoitosuunnitelmaan. Mikäli potilas ei tarvitse moniammatillista osaamista, hänet voidaan ohjata psykoterapiaan joko KELAn kuntoutusvarojen turvin tai hänelle voidaan myöntää palveluseteleillä tai lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalveluna toteutettava psykoterapia. Potilaalle annetaan häiriöön sopivan, Käypä hoito -suosituksen mukaisen terapiapätevyyden omaavien

11.11.2013

Kj/24

sopimusterapeuttien nimilistä tai suositellaan joitakin tämän pätevyyden omaavia terapeutteja, mutta potilas itse valitsee sen terapeutin, jonka kanssa hän katsoo haluavansa terapeuttisesti työskennellä. Mikäli potilas ohjataan psykoterapiaan, poliklinikalla ei lopeteta hoitoa tässä vaiheessa.

Jos potilas tarvitsee sairautensa vuoksi moniammatillisen työryhmän hoitoa, hänelle voidaan tarjota psykoterapia myös omana toimintana. Henkilökuntaa on koulutettu mm. kognitiiviseen terapiaan, interpersoonalliseen terapiaan ja ryhmä- sekä yksilöterapian yhdistelmään, ns. DKT (dialektinen käyttäytymisterapia) -menetelmään, perheterapiaan ja erilaisiin ryhmäterapiasovellutuksiin.

Valtakunnallisessa mielenterveys- ja päihdeohjelmassa tähdennetään perusterveydenhuollossa annettavien matalakynnyksisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen merkitystä. Helsingissä on perusteltua jatkaa terveysasemilla tarjottavien mielenterveyttä tukevien yksilö- ja ryhmähoitojen sisällöllistä kehittämistä ja voimavarojen mukaista lisäämistä ahdistus- ja masennusoireisille henkilöille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 03.09.2013 § 295

HEL 2013-006984 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Helsingin neljällä psykiatria- ja päihdekeskuksella on kullakin yksi, Eteläisellä keskuksella kaksi alueellista psykiatrian poliklinikkaa. Potilailla on kuitenkin oikeus hakeutua sopivammaksi katsomalleen

poliklinikalle, minne hakeudutaan lääkärin läheteellä. Poliklinikat tarjoavat erikoissairaanhoidon taseisia tutkimus-, arviointi- ja hoitajaksoja. Hoitajakset voivat kestää muutamasta konsultaatioluonteisesta käynnistä pitkäaikaiseen hoitosuhteeseen potilaan kliinisestä tilasta riippuen. Poliklinikkojen ensikäynneistä 17 % on konsultaatiokäyntejä. Lisäksi uusista potilaista n. 10% jättää ensikäyntiaikansa käyttämättä tai jättäytyy hoidosta sen alkuvaiheessa.

Potilaiden hoito psykiatrian poliklinikalla päättyy silloin, kun erikoissairaanhoidon tarvetta ei enää ole Tällöin potilas ohjataan yhteisessä hoitoneuvottelussa takaisin peruspalvelujen piiriin, eikä häntä kehoteta etsimään itse itselleen jatkohoitoa. Mikäli potilas haluaa, voi hän tietysti siirtyä myös yksityisen palvelujärjestelmän piiriin.

Potilaan hoito psykiatrian poliklinikalla perustuu moniammatillisen tiimin ja potilaan yhdessä tekemään hoitosuunnitelmaan. Mikäli potilas ei tarvitse moniammatillista osaamista, hänet voidaan ohjata psykoterapiaan joko KELA:n kuntoutusvarojen turvin tai hänelle voidaan myöntää palveluseteleillä tai lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalveluna toteutettava psykoterapia. Potilaalle annetaan häiriöönsä sopivan, Käypä hoito-suosituksen mukaisen terapiapätevyyden omaavien sopimusterapeuttien nimilista tai suositellaan joitakin tämän pätevyyden omaavia terapeutteja, mutta potilas itse valitsee sen terapeutin, jonka kanssa hän katsoo haluavansa terapeuttisesti työskennellä. Mikäli potilas ohjataan psykoterapiaan, ei hoitoa poliklinikalla lopeteta tässä vaiheessa.

Jos potilas tarvitsee sairautensa vuoksi moniammatillisen työryhmän hoitoa, hänelle voidaan tarjota psykoterapia myös omana toimintana. Henkilökuntaa on koulutettu mm. kognitiiviseen terapiaan, interpersoonalliseen terapiaan ja ryhmä- sekä yksilöterapian yhdistelmään, ns. DKT (dialektinen käyttäytymisterapia) -menetelmään, perheterapiaan ja erilaisiin ryhmäterapiasovellutuksiin.

Psykoterapia ei hoitosuosituksen mukaan kuitenkaan sovellu kaikille potilaille. On myös tekijöitä, jotka estävät psykoterapiasta saatavaa hyötyä. Näille potilaille tarjotaan hoitosuhdehoitoa, mikäli siitä on potilaalle apua.

Psykoterapian saatavuus toteutuu kuitenkin huonosti niiden potilaiden kohdalla, joiden sairauden vaikeusaste ei täytä STM:n erikoissairaanhoidon kriteerejä. Tällainen sairaus voi olla esim. lievä masennus. Nämä tilat voivat aiheuttaa huomattavaa subjektiivista kärsimystä ja alentaa elämänlaatua. Psykiatrian poliklinikoiden henkilökuntaan kuuluu psykiatrisia sairaanhoitajia ja lääkäreitä, joiden

11.11.2013

Kj/24

tehtävä on konsultoida ja tukea perusterveydenhuoltoa ja osallistua potilaan hoitoon.

Terveysvaikutusten arviointi

Psykoteraapia ja psykoterapiasovellukset ovat keskeinen osa monien mielenterveyshäiriöiden hoitoa. Psykoterapian ja muiden psykososiaalisten ja vuorovaikutuksellisten hoitomuotojen tarve arvioidaan yksilöllisesti hoitosuosituksia tukena käyttäen. Valtakunnallisessa Mielenterveys- ja päihdeohjelmassa tähdennetään perusterveydenhuollossa annettavien matalakynnyksisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen merkitystä. Helsingissä onkin perusteltua jatkaa terveysasemilla tarjottavien mielenterveyttä tukevien yksilö- ja ryhmähoitojen sisällöllistä kehittämistä ja voimavarojen mukaista lisäämistä ahdistus- ja masennusoireisille henkilöille. Kaupungin nettisivuilta löytyvät itsehoito-ohjeet tukevat mahdollisuuksia oppia uusia tapoja oirehallinnassa. Tarpeenmukaisella psykoterapeuttisesti suuntautuneella hoidolla ja ohjauksella voidaan vaikuttaa myönteisesti henkilön elämänlaatuun ja toimintakykyyn."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Tuula Saarela, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 42690
tuula.saarela(a)hel.fi